

Modulul 1: INIȚIERE ÎN CONTABILITATE

Formator: BĂDICU Galina, conf. univ., dr.

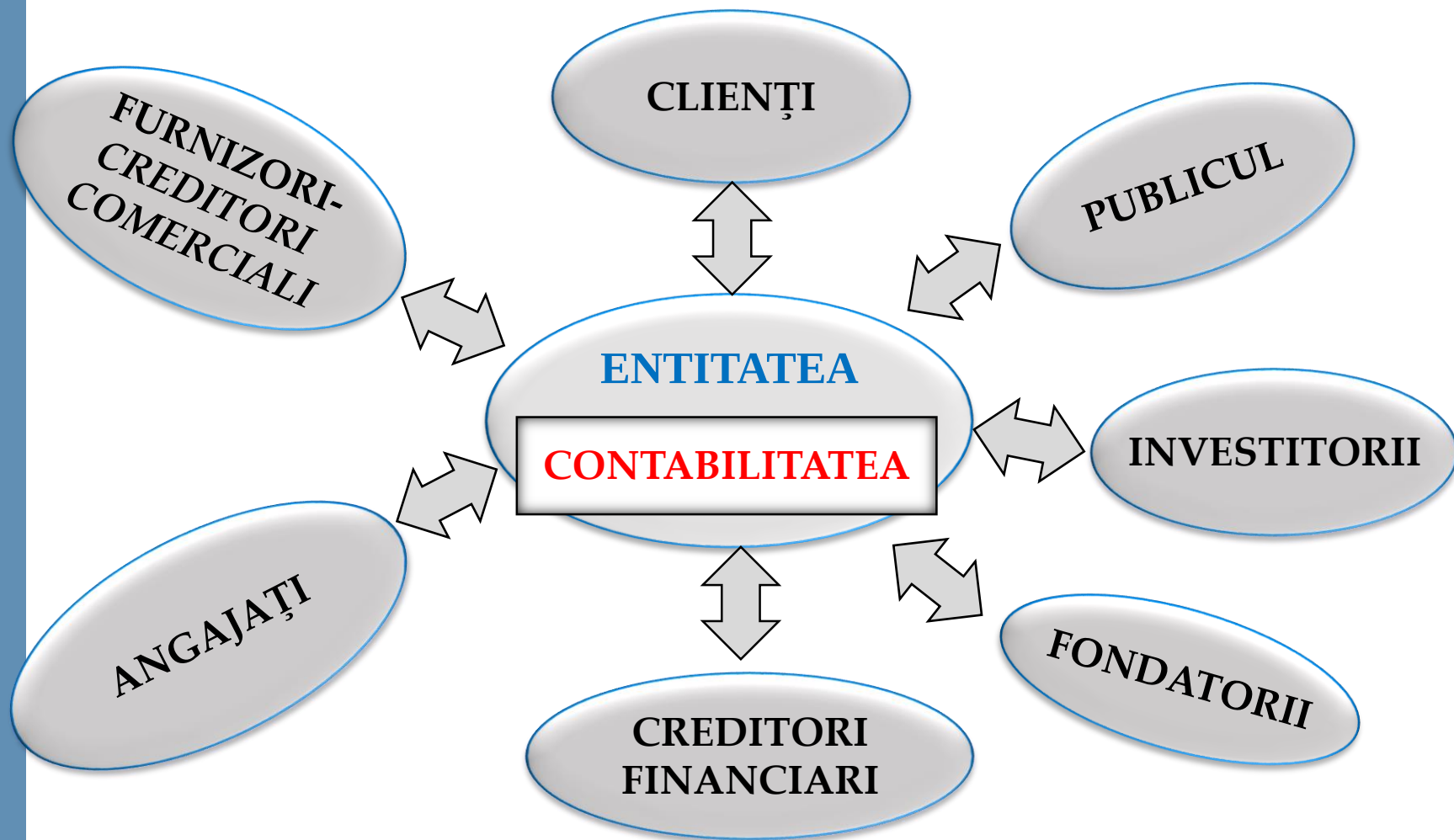

CUPRINS:

1. Reglementarea contabilității în Republica Moldova
2. Obligațiile și drepturile entității privind ținerea contabilității și raportarea financiară
3. Principiile generale ale contabilității
4. Politicile contabile ale entității

SCHEMA RELAȚIILOR ENTITĂȚII CU PIAȚA

Contabilitatea cuprinde o terminologie unică și este bazată pe anumite reguli comune pentru toate entitățile care desfășoară activitate de întreprinzător și este înregistrată în RM, indiferent de tipul de proprietate, apartenența ramurală și forma organizatorico-juridică a acesteia.

Ce este CONTABILITATEA?

CONTABILITATE
- sistem complex de:

colectare

identificare

grupare

prelucrare

înregistrare

generalizare

raportare financiară

a informațiilor
privind **elementele**
contabile

Elemente contabile!

ELEMENTE
CONTABILE

active, capital propriu, datorii, venituri, costuri, cheltuieli și fapte economice ale entității.

Fapte economice - tranzacție, operațiune, eveniment care au modificat sau pot modifica activele, capitalul propriu, datoriile, veniturile, costurile și cheltuielile entității.

Reglementarea contabilității în Republica Moldova

Sistemul de reglementare normativă al contabilității reprezintă totalitatea actelor legislative și normative, care reglementează ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare.

Acte legislative și normative privind reglementarea contabilității în RM

**Legea contabilității și raportării financiare
(01.01.2019)**

**Standardele Naționale de Contabilitate (SNC)
(Ultimele modificări operate 01.01.2020) sau
Standardele Internaționale de Raportare
Financiară (IFRS)**

Planul general de conturi contabile

Scopul – stabilește cadrul normativ de bază, principiile și cerințele generale și mecanismul de reglementare în domeniul contabilității și raportării financiare în Republica Moldova, *prin descrierea:*

- ✓ domeniului de aplicare;
- ✓ noțiunilor de bază utilizate;
- ✓ categoriilor de entități și grupuri;
- ✓ modului de ținere a contabilității;
- ✓ principiilor generale;
- ✓ reglementării contabilității;
- ✓ situațiilor financiare.

Entitatea **este obligată** să țină contabilitatea și **să întocmească** situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, standardele de contabilitate și alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 8 alin. (1) lit. b) din lege.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

Prezenta lege se aplică următoarelor categorii de persoane (în continuare – *entități*) înregistrate în Republica Moldova:

- a) **persoanelor juridice** care desfășoară activitate de întreprinzător, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;
- b) **autorităților/instituțiilor**, cu excepția autorităților/instituțiilor bugetare;
- c) **reprezentanțelor permanente** și filialelor entităților nerezidente;
- d) **organizațiilor necomerciale** și reprezentanțelor entităților nerezidente;
- e) **persoanelor fizice** care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția titularilor patentei de întreprinzător;
- f) **persoanelor fizice** care desfășoară activitate profesională **în sectorul justiției** (notari, avocați, executori judecătorești, mediatori, administratori autorizați) și birourilor înființate de acestea, precum și **cabinetelor individuale ale medicilor** de familie.

Articolul 3. Noțiuni de bază

(1) În sensul prezentei legi, sunt prezentate următoarele noțiuni de bază:

**contabilitate de casă & contabilitatea de angajamente,
contabilitate de gestiune & contabilitate financiară,
contabilitate în partidă dublă & contabilitate în partidă simplă,
dublă înregistrare,
document primar,
situații financiare etc.**

Contabilitate de casă & Contabilitatea de angajamente

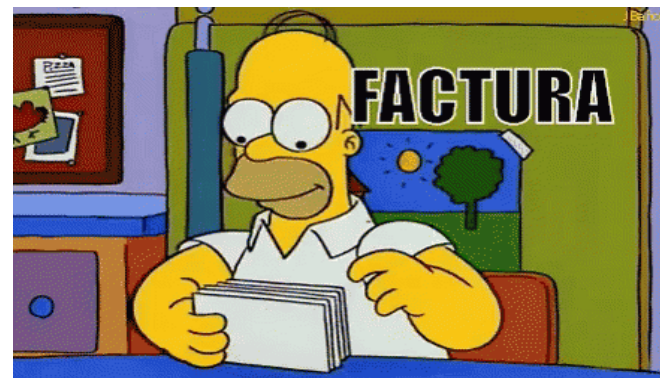
Comerțul cu amănuntul

Livrarea unui bun -
Procesul de vânzare

Comerțul angro

Costul bunului livrat și
venitul din vânzarea
acestuia sunt recunoscute
**pe măsura încasării/ plății
numerarului**

Costul bunului livrat și
venitul din vânzarea
acestuia sunt recunoscute **în**
momentul livrării,
indiferent de momentul
încasării/plății de numerar

Contabilitate de gestiune & Contabilitatea financiară

Contabilitate de gestiune – sistem de colectare, înregistrare, prelucrare și transmitere a informației pentru **planificarea, controlul și analiza activității entității**, în scopul întocmirii **rapoartelor interne** pentru luarea deciziilor manageriale.

Contabilitate financiară – sistem de colectare, înregistrare, prelucrare și generalizare a informației privind **existență și mișcarea** activelor, capitalului propriu, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor pentru **întocmirea situațiilor financiare**.

Partida simplă

Contabilitatea în partidă simplă - **reflectarea unilaterală a faptelor economice**, conform metodei “intrare-ieșire”, fără aplicarea conturilor contabile și fără întocmirea situațiilor financiare.

Venituri=Încasări

Cheltuieli=Plați

Registrul-jurnal de venituri și cheltuieli

Lista de inventariere

Partida dublă

Contabilitate în partidă dublă – reflectarea faptelor economice prin dublă înregistrare, cu aplicarea conturilor contabile și întocmirea situațiilor financiare.

Situații financiare

1C:Предприятие - Contabilitate pentru Moldova, redacția 1.1 Meridian SRL USER RO

Fișierul Правка Operațiuni Clasificatoare Documente Registre Rapoarte Întreprindere Service Ferestre Asistență

Planul de conturi De autogestiune

Действия

	Cod	Denumirea	Act.	Cant.	Val.	B
T	000	Cont auxiliar	AP			
T	111	Imobilizări necorporale în curs de execuție	A	✓		
T	112	Imobilizări necorporale	A	✓		
T	112.1	Drepturi de autor și titluri de protecție	A	✓		
T	112.2	Brevete și mărci	A	✓		
T	112.3	Know-how-uri și francize	A	✓		
T	112.4	Licențe de activitate	A	✓		
T	112.5	Programe informatice	A	✓		
T	112.6	Desene și modele industriale	A	✓		
T	112.7	Drepturi de utilizare a activelor imobilizate	A	✓		
T	112.8	Imobilizări necorporale primite în gestiune economică	A	✓		
T	112.9	Alte imobilizări necorporale	A	✓		
T	113	Amortizarea imobilizărilor necorporale	P			
T	113.1	Amortizarea drepturilor de autor și titlurilor de protecție	P			
T	113.2	Amortizarea brevetelor și mărcilor	P			
T	113.3	Amortizarea know-how-urilor și francizelor	P			
T	113.4	Amortizarea licențelor de activitate	P			
T	113.5	Amortizarea programelor informatice	P			
T	113.6	Amortizarea desenelor și modelelor industriale	P			
T	113.7	Amortizarea drepturilor de utilizare a activelor imobilizate	P			
T	113.8	Amortizarea imobilizărilor necorporale primite în gestiune ...	P			
T	113.9	Amortizarea altor imobilizări necorporale	P			
T	114	Deprecierea imobilizărilor necorporale	P			
T	114.1	Deprecierea imobilizărilor necorporale	P			
T	121	Imobilizări corporale în curs de execuție	A	✓		
T	121.1	Construcții în curs de execuție	A	✓		

Dubla înregistrare

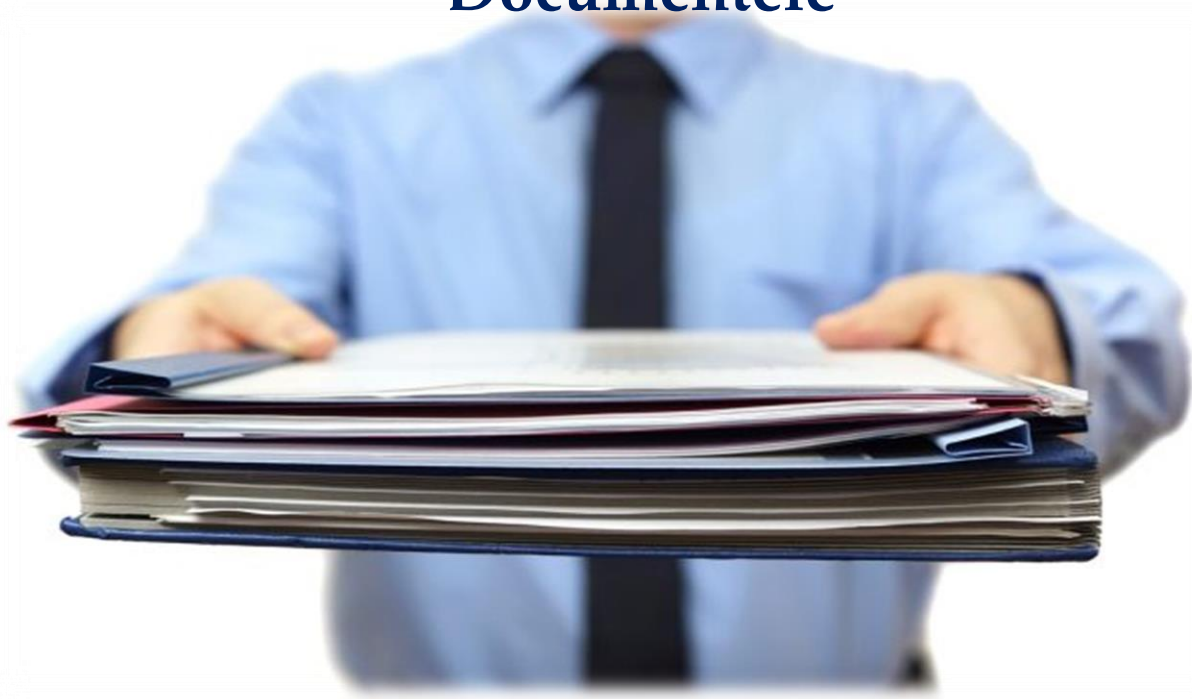
Dubla înregistrare rezidă în înregistrarea concomitentă și cu aceeași sumă a unei operații economice în cel puțin două elemente contabile.

Exemplu: **Procurarea marfurilor de la furnizori – 5 000 lei**

marfă + 5 000 **=** **datorii față de furnizori + 5 000**

Documentele

Faptele economice se contabilizează doar în baza documentelor primare. Ele se întocmesc în timpul efectuării - (producerii) faptelor economice, iar dacă aceasta este imposibil – *după efectuarea, producerea* acestora.

În general, **documentul reprezintă un act scris care confirmă executarea faptului economic sau acordă dreptul de înlăptuire a acesteia.**

SITUAȚII FINANCIARE

Situații financiare – set de rapoarte care caracterizează poziția financiară, performanța financiară și alte informații aferente activității entității pentru o perioadă de gestiune.

Raportul, în care se reflectă **poziția financiară** a entității la un moment dat și include informații aferente soldurilor existente, la data raportării, privind *activele, capitalul propriu, datoriile și provizioanele* este **Bilanțul**.

Situația de profit și pierdere caracterizează **performanța financiară** a entității pentru perioada de gestiune și conține informații privind: *cheltuielile, veniturile și rezultatele financiare*.

Categorii de entități

(art. 4 din Legea Contabilității și raportării financiare)

Categoria entității	La data raportării, nu depășește limitele a cel puțin două dintre următoarele trei criterii		
	Totalul activelor, lei	Veniturile din vânzări, lei	Numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune
Entitate micro	$\leq 5\,600\,000$	$\leq 11\,200\,000$	≤ 10
Entitate mică	$\leq 63\,600\,000$	$\leq 127\,200\,000$	≤ 50
Entitate mijlocie	$\leq 318\,000\,000$	$\leq 636\,000\,000$	≤ 250
Entitate mare	$> 318\,000\,000$	$> 636\,000\,000$	> 250
Grup mic	$\leq 80\,300\,000$	$\leq 160\,600\,000$	≤ 50
Grup mediu	$\leq 401\,500\,000$	$\leq 803\,100\,000$	≤ 250
Grup mare	$> 401\,500\,000$	$> 803\,100\,000$	> 250

Articolul 5. Modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate

Categorii de entități/ modul de ținere a contabilității/ răspunderea pentru ținerea contabilității și raportării	Tipul Situațiilor Financiare	Componența Situațiilor Financiare	Comentarii
Entități micro Partidă dublă Conducătorul, administratorul	Situații financiare prescurtate conform SNC Art. 21 (2)	Bilanțul prescurtat (22) Situația de profit și pierdere prescurtată (10) Nota explicativă (cerințe minime*)	Informații obligatorii – art.22, alin. (3), Legea contabilității
Entități mici Partidă dublă Conducătorul, administratorul	Situații financiare simplificate conform SNC Art. 21 (3)	Bilanțul (88) Situația de profit și pierdere (14) Nota explicativă (cerințe minime*)	Informații obligatorii – art.22, alin. (3), Legea contabilității
Entități mijlocii și mari Partidă dublă Conducătorul, administratorul	Situații financiare complete conform SNC Art. 21 (4)	Bilanțul (88) Situația de profit și pierdere (14) Situația modificărilor capitalului propriu Situația fluxurilor de numerar Nota explicativă (cerințe extinse) Raportul conducerii	Informații obligatorii și informații suplimentare – art.22, alin. (3) și alin. (4), + alin.(5) + art. 23 (1) Legea contabilității

Articolul 23. Raportul conducerii

(1) **Entitățile mijlocii, entitățile mari și entitățile de interes public** întocmesc și prezintă anual, împreună cu situațiile financiare, raportul conducerii.

(2) Raportul conducerii **conține o prezentare fidelă** a poziției entității, a dezvoltării și a performanței activităților acesteia și prezintă o analiză corelată cu dimensiunea și complexitatea activităților desfășurate.

(3) Raportul conducerii **include, cel puțin, informații** privind:

- a) indicatorii financiari de performanță;
 - b) indicatori nefinanțari de performanță, relevanți pentru activitatea entității;
 - c) perspectivele de dezvoltare ale entității;
 - d) activitățile din domeniul cercetării și dezvoltării;
 - e) răscumpărarea părților sociale și a acțiunilor proprii;
 - f) filialele entității;
 - g) principalele riscuri și incertitudini cu care se confruntă entitatea;
 - h) protecția mediului și oportunitățile profesionale ale angajaților;
- etc.

Articolul 5. Mod aplicare a stand

Categorii de entități/ modul de ținere a contabilității/ răspunderea pentru ținerea contabilității și raportării	Tipul Situa Financi
Entitățile de interes public Partidă dublă Conducătorul, Directorul	Entitate ale cărei valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată; bancă; asigurător (reasigurător)/societate de asigurări; organism de plasament colectiv în valori mobiliare cu personalitate juridică; entitate mare care este întreprindere de stat sau este societate pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social (<i>art. 3 alin. (1) din Legea nr. 287</i>).
Organizațiile necomerciale și reprezentanțele entităților nerezidente Partidă dublă Conducătorul, administratorul	Situații financiare conform Indicațiilor metodice aprobate de MF
Persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, până la înregistrarea acestora în calitate de plătitori ai TVA, persoanele fizice care desfășoară activitate independentă, persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și birourile înființate de acestea, precum și cabinetele individuale ale medicilor de familie Partidă simplă în baza contabilității de casă Persoana fizică/fondatorul	Fără întocmirea situațiilor financiare, conform Indicațiilor metodice aprobate de MF

Obligațiile persoanelor cu răspundere, art. 18 (3)

- a) să asigure organizarea și ținerea contabilității în mod continuu din momentul înregistrării până la lichidarea entității;
- b) să asigure elaborarea, aprobarea și aplicarea politicilor contabile în conformitate cu standardele de contabilitate și alte acte normative elaborate de MF;
- c) să asigure elaborarea și aprobarea:
 - planului de conturi contabile de lucru al entității, după caz;
 - procedeele interne privind contabilitatea de gestiune;
 - formularelor documentelor primare și registrelor contabile;
 - regulilor circulației documentelor și tehnicii de prelucrare a informației contabile;
- d) să asigure întocmirea completă și corectă, integritatea și păstrarea documentelor contabile;
- e) să organizeze sistemul de control intern;
- f) să asigure documentarea faptelor economice și reflectarea acestora în contabilitate;
- g) să asigure respectarea actelor normative prevăzute de MF;
- h) să asigure întocmirea și prezentarea situațiilor financiare în conformitate cu Lege contabilității și raportării financiare, standardele de contabilitate și alte acte normative prevăzute de MF.

STANDARDE NAȚIONALE DE CONTABILITATE

Standardele Naționale de Contabilitate sunt bazate pe Directiva 2013/34/UE și IFRS, elaborate și aprobate de Ministerul Finanțelor, **care stabilesc reguli generale obligatorii privind ținerea contabilității și raportarea financiară.** Fiecare standard național de contabilitate conține:

- ↳ domeniului de aplicare;
- ↳ noțiunile utilizate;
- ↳ reguli generale (*recunoaștere, evaluare, derecunoaștere, amortizare etc.*);
- ↳ modul de contabilizare;
- ↳ diverse particularități etc.

PLANUL GENERAL DE CONTURI

Planul general de conturi contabile - act normativ care stabilește nomenclatorul, caracteristica și modul de aplicare a conturilor contabile.

El **reglementează** modul de înregistrare a faptelor economice în funcție de conținutul economic al acestora, cu respectarea principiilor, normelor și politicilor contabile ale entității cu ajutorul **conturilor contabile**.

În Planul general de conturi contabile **este utilizată** terminologia din SNC și alte acte normative contabile.

Alte acte ce reglementează contabilitatea în RM

Există și alte acte ce au tangență cu cele de bază-obligatorii:

Politici contabile;

Instrucțiuni, scrisori și alte acte instructive emise de Ministerul Finanțelor al RM;

Codul fiscal; Codul Muncii; Codul Civil etc.

Legea bugetului;

Legea asigurărilor sociale și medicale;

etc.

Politici contabile - principii, baze, convenții, reguli și practici specifice aplicate de o entitate la ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare.

Politicile contabile **se selectează** de către entitate în baza sistemului de reglementare normativă a contabilității care prevede diferite variante de recunoaștere, evaluare și contabilizare a elementelor contabile.

Politicile contabile **trebuie selectate și aplicate** în mod consecvent pentru fapte economice similare în cursul perioadei de gestiune, precum și de la o perioadă de gestiune la alta.

**Principii generale
prevăzute în
Legea
contabilității și
raportării
financiare, *art.6***

- Continuitatea activității
- Contabilitatea de angajamente
- Permanența metodelor
- Prudența
- Intangibilitatea
- Separarea patrimoniului și datoriilor
- Necompensarea
- Prioritatea conținutului asupra formei
- Evaluarea la cost de intrare
- Importanța relativă

Continuitatea activității

Presupune că entitatea va continua în mod normal funcționarea cel puțin pe o perioadă de 12 luni de la data raportării

Utilizarea
prevederilor
SNC privind
evaluarea
bunurilor –
**valoarea
contabilă**

În cazul în care, entitatea are intenția sau necesitatea de a-și lichida sau reduce în mod semnificativ activitatea, urmează ... ?

Nu se
utilizează
prevederile
SNC –
evaluarea se
face la
**valoarea de
lichidare**

Valoarea de lichidare - valoarea la care bunurile pot fi vândute, care, de regulă, este mai mică decât valoarea contabilă

Contabilitatea de angajamente

impune recunoașterea elementelor contabile **pe măsura apariției acestora, indiferent** de momentul încasării/plății de numerar

În momentul transmiterii dreptului de proprietate asupra bunului (computerului)

1. Recunoaște cheltuieli (cu cât a procurat computerul)
2. Recunoaște venituri (cât cere de la cumpărător)

Permanența metodelor

constă în aplicarea Politicilor contabile în mod consecvent de la o perioadă de gestiune la următoarea.

Prudența

nu admite supraevaluarea activelor și a veniturilor și/sau subevaluarea datoriilor și a cheltuielilor.

Utilizarea *raționamentului profesional* la întocmirea și prezentarea situațiilor financiare (ex. *cheltuieli curente și anticipate, venituri curente și anticipate etc.*)

Intangibilitatea

presupune că totalul bilanțului la începutul perioadei de gestiune curente **trebuie să corespundă** cu totalul bilanțului la sfârșitul perioadei de gestiune precedente.

Separarea patrimoniului și datoriilor

prevede prezentarea în situațiile financiare doar a informațiilor despre patrimoniul și datoriile entității, **care trebuie contabilizate separat** de patrimoniul și datoriile proprietarilor și ale altor entități

,

*De exemplu, SRL **trebuie** să aibă un cont bancar **separat** de cel al proprietarului său.*

Sau proprietarul în cauză, poate avea în proprietate o casă, o mașină și alte bunuri, poate avea de asemenea datorii personale.....

dar toate acestea nu reprezintă bunuri sau datorii ale SRL

Necompensarea

constă în contabilizarea și prezentarea **distinctă** în situațiile financiare a activelor și datoriilor, veniturilor și cheltuielilor.

Prioritatea conținutului asupra formei

presupune că informațiile prezentate în situațiile financiare trebuie să reflecte mai curând esența și conținutul faptelor economice decât forma lor juridică.

Evaluarea la cost de intrare

presupune că elementele contabile prezentate în situațiile financiare **se evaluează** la cost de achiziție sau cost de producție, cu excepția cazurilor prevăzute de standardele de contabilitate.

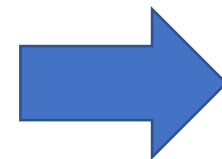

Importanța relativă

permite **nerespectarea cerințelor** privind recunoașterea și evaluarea elementelor contabile, prezentarea, publicarea și consolidarea informațiilor aferente acestora atunci când efectele respectării lor sânt nesemnificative.

În reglementările contabile, noțiunea de „**informație nesemnificativă**”, este reflectată sub aspectul **pragului de semnificație**.

Importanța relativă

Studiul de caz nr. 1. *Entitatea X aplică pragul de semnificație în cazul valorii reziduale pentru calcularea amortizării mijloacelor fixe.*

În conformitate cu Politicile contabile, dacă valoarea reziduală **este mai mică de 1,5%** din costul de intrare, atunci valoarea reziduală **se consideră egală cu zero** la calcularea amortizării.

În luna martie 2020, entitatea a achiziționat un utilaj, a cărui cost de intrare constituie 157 840 lei, durata de utilizare 7 ani. Entitatea a estimat valoarea reziduală în mărime de 2 000 lei.

În situația dată, valoarea reziduală constituie **1,27%** (2 000 lei: 157 840 lei x 100%), ceea ce este mai puțin de **1,5%**, **astfel valoarea reziduală se consideră nulă.**

Importanța relativă

Studiul de caz nr. 2. *La 1 martie 2020, entitatea X a asigurat un automobil cu destinație administrativă, conform contractului de asigurare CASCO, pe o perioadă de 12 luni, în sumă de 17 400 lei.*

Conform politicilor contabile ale entității, pragul de semnificație pentru cheltuielile de asigurare anuale a unui obiect de mijloace fixe constituie **5 000 lei**.

În cazul depășirii pragului de semnificație, cheltuielile de asigurare se înregistrează inițial drept **cheltuieli anticipate** și se decontează la cheltuielile curente lunar prin metoda liniară, pe parcursul întregii perioade de acțiune a contractului de asigurare.

Lunar: $17\,400 \div 12 \text{ luni} = 1\,450 \text{ lei}$

